

FIZIKA FANINING O'QITILISH METODIKASI

Yunusov Rahmatillo Farhodjon o'g'li

Andijon davlat pedagogika instituti

Fizika va Astronomiya yo'nalishi 1- kurs talabasi

ANNOTATSIYA

Biz ushbu maqolada hozirgi kunda fizika fanining odamlar orasida qiziqishlari nima uchun kamayib borishi, kamchiliklari va fanning rivojlantirish uchun nimalarga e'tibor qaratish lozimligini yozib o'tamiz

Kalit so'zlar: Kundalik.com, hemis, kompyuter.

1. Fizika fanini rivojlani borishi dunyoni o'zgartirib yubarayotgandir lekin zalolatga ham tortyapti. Misol uchun elektron tezyurar poyezdlar ikkinchi tomonda dengizlardagi plastik qoldiqlarini ko'payib borishi. Mavzudan chiqmagan holda, Fizikaga insonlar ilk bor maktabda ya'ni 6- sinfdaligidayoq bu so'z eshitiladi. Demak insonlar 6- sinfdan fizika fani o'qitiladi. Fizika fani hozirgi kunda insonlar deyarli o'qishmay qo'ydilar .

Kamchiliklarini birinchi sababi, Kundalik.com dasturidir. Sababini aytib o'tsam hozirgi kunda ota onalar kundalik.com dasturini tushunmaydilar va qiziqmaydilar va bola o'zini tekshirib turadigan insonlardan ozod bo'lib erkinlashib ketyaptilar .Bizga nima daxli bor deb o'ylayapsizlarmi kundalik.com Fizika asosan tajriba talab qiladi demak biz internetdan ko'chirib olib ishladim desak ham bo'laveradi. Kundalik.com haqida ma'lumot bersa Internetni portlatgan kundalik.com platformasi haqida barchasi haqida batafsil ko'rib chiqamiz. Kundalik.com Tizimi – onlayn rejimda darslarning jadvalini tuzish, o'qituvchilar uchun darsbay rejalarni shakllantirish, davomat va o'quvchilarning o'zlashtirishini jurnal va kundalikning elektron shakllarida qayd etish,

shuningdek, ta'lim tashkilotlari va ta'lim organlariga statistik hisobot tuzish vositalarini taqdim etish imkonini beradi.

Bizning maktablarda laboratoriya mashg'ulotlari bo'lmaganligi uchun ham insonlar qiziqishlari so'nib borishini asosiy sabablaridan biri bo'lib qolmoqda. Oldinlari hamma maktablarida Fizikada laboratoriya xonasi va jihozlari bo'lgani uchun odamlar qiziqib o'qishgan. Nima uchun hozirgi kunda Maktablarda laboratoriya xonasi yoqligi uchun qiziqishmayapti deb o'ylayapman. Yana bir sababi bor ekan hozirgi paytga kelib insonlar diplom uchun o'qib kelishyapti.

Demak bizda bir naql bor xalq orasida: "Shifokor bitta insonni hayotini haqida qayg'ursa, o'qituvchi esa butun insoniyatni o'ylashi kerak", deyishgan. Bunga izoh berib o'tsam shifokorlar bitta insonni o'ldirsa, o'qituvchi esa butun insoniyatni yo'qotishi mumkin. Biz O'zbekistonda turar ekanmiz bitta Diplomni o'zi kerak bo'lmaydi. Chunki Prezidentimiz Sh. Mirziyoyev shunday bayonot bergan: "Endilikda bizga diplom muhim rol o'ynamaydi bundan buyon o'qituvchilarni ham imtihon qilib olish" degan fikrlarni aytib o'tgan. Endilikda Fizika fanida erishilgan yutuqlar haqida bir oz to'xtalib o'tsam. Fizika fanining rivojlantirishda endilikda o'qituvchilarni imtihon qilib olinishi xalqni yaxshi o'qitilishiga olib kelmoqda. Fizika fanini rivojlanishiga sabab internetda ko'plab ma'lumotlarni topib kelib o'qituvchilarga laboratoriya ishlari tasavvur qilishi uchun video darslarni ko'rsatib o'tishmoqda. Biz oliy ta'lim muassalariga kirganimizda Kundalik.com endilikda yangilangan versiyasi deb qarasaq ham bo'laveradi. Hemis dasturida har bir talaba uchun kirishga majbur bo'lib, talabalar o'z-o'zidan o'qishga qiziqishlari ortib borishi va har xil dasturlarni kompyuter orqali tayyorlashi mumkin. Demak hozirgi kunda axborot asri deb biz bitta kompyuterni ham ishlata olmasak biz qanday Fizikani tushunamiz Endilikda sizlarga Hemis dasturi haqida ma'lumot yozib bersam ta'lim jarayonlarini boshqarish uchun "HEMIS" axborot tizimining talabalar uchun mobil ilovasi ishlab chiqildi.

Endilikda talabalar mazkur ilova orqali o'quv jarayoniga tegishli bo'lgan:

- reyting daftarchasi;
- transkript;
- o'zlashtirish ko'rsatkichlari;
- nazorat jadvallari;
- fanlarning elektron resurslari kabi ma'lumotlarni olishlari mumkin.

Bu ta'lim sohasida inson omilining qisqarishini ta'minlaydi. Undan tashqari talabalarning o'ziga qulay vaqtda, qulay joyda kerakli hujjatlarni fayl ko'rinishida yuklab olishlari osonlashadi.

Ushbu ilova bepul hisoblanib, “AppsStore” va “GooglePlay” platformalarida mavjud. Ilovaning qanday ishlashi ilova yuklab olinayotgan vaqtda video qo‘llanma orqali tushuntirilib o‘tilgan.

“Hemis” axborot tizimi oliy ta’lim muassasalarining asosiy faoliyatlarini avtomatlashtirish hisobiga ma’muriy xodimlar, professor-o‘qituvchilar va talabalarga elektron ta’lim xizmatlarini taqdim etadi.

Axborot tizimi oliy ta’lim muassasalari bilan Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi o‘rtasida axborot ko‘prigi vazifasini o‘taydi va boshqaruv tizimini raqamlashtirishga xizmat qiladi.

2021-yil noyabr oyida Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vaziri Abduqodir Toshqulov oliy ta’lim tizimida jurnal, reyting daftarcha endi qog‘oz ko‘rinishda bo‘lmasligi va talaba guvohnomasi ham ID kartaga o‘tkazilishini ma’lum qilgandi.

Biz fizika fanini o‘qitishni 2 ta metoddan foydalanamiz

1 Real va Ideal jarayonlar haqida

2 Debate usuli.

Biz fizika fanini o‘rgatishda birinchi savol hayotda foydalanadigan jarayonlarni Real jarayon ikkinchisi esa hayotda ishlatmaydigan jarayon ideal jarayon deyiladi .biz bu jarayonlarni insonlarga tushuntirib o‘tmasak fizikani faqat real ya’ni hayotiy deb o‘rganib ketib fizikani uncha tushunmay qoladilar

2 Debate usuli inglizcha soz bo‘lib "munozara " degsn ma’noni anglatadi. Biz bu Debate usulida insonlarni ongini va xotirasini rivojlantirishda bizga yordam beradi.Biz qanday qilib bolsa ham insonlar qiziqishlari bilan birga harakat qilishimiz kerak.debate usulida biz shunday savollar tuzamizki insonlarni o‘zlari bilmagan holda munozaraga kirishib ketadi. Demak inson ongini rivojlantirishda har doim munozara bo‘lib turishi kerak.Oldingi odamlar ham bir biri bila suhbat usulida ongilarini rivojlantirib kelishgan .

Biz ham shunday usuldan foydalanishga harakat qilamiz.

Biz ongimizni nafaqat munozara balki krasvord ishlash orqali ham rivojlantiramiz. Bizning yoʻnalishimi Fizika boʻlgani uchun sizlarga krasvordni ham fizikadan tuzdik

Fizika krossvordu 2

U	=		R						
			=	l	/	F			
			=	m	g	h			
	F	S	=						
F	=	J	B						
					=	i	U	t	
Q	=	U	+						
		A	=		+	N			

Fizika Sadalozahda qrupuna qosulun

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR ROʻYXATI: (REFERENCES)

1. Djoyayev M., Sattarova B., “Fizika va astronomiya oʻqitish nazariyasi va metodikasi”, Oʻquv qoʻllanma, Toshkent: “Fan texnologiya” nashriyoti 2015 y.
2. Mamadazimov M., Tillaboyev A va boshqalar. “Astronomiya kursi (Umumiy astronomiya)dan laboratoriya ishlari” T., TDPU 2015 y.
3. Tillaboyev A.M. (2021). Astronomiya kursini oʻqitishda zamonaviy ilmiy-tadqiqot natijalaridan foydalanishning metodik tizimi. Academic research in educational sciences, 2(5), 907-913.
4. Tillaboyev A.M. (2021). Astronomiya fanining ilmiy-tadqiqot yutuqlarini taʼlim tizimiga qoʻllashning nazariy asoslari. Academic research in educational sciences, 2(2), 462-466.
5. Tillaboyev A.M. Astronomiya kursini oʻqitishda zamonaviy ilmiy-tadqiqot natijalaridan foydalanish metodikasi / Международной научной конференции «Тенденции развития физики конденсированных сред», Фергана, 2021. – С. 492-495.
6. Tillaboyev A.M. Astronomiya kursini elektron taʼlim resurslaridan foydalanib oʻqitish metodikasi / “Таълим сифати самарадорлигини оширишда халқаро тажрибадан фойдаланиш: муаммо ва ечимлар” мавзусидаги халқаро илмий-амалий офлайн/онлайн конференция, Чирчиқ, 2021. 490-495 б.
7. <https://www.spor.uz>,
8. <https://diyori.uz>
9. <https://corp.tsue.uz>
10. Kopilikkaurokov.ru